

Διαπραγματεύσεις Γύρου Ντόχα – Ενδιάμεση Συμφωνία

Στις **31/7/2004** οριστικοποιήθηκε στη Γενεύη ενδιάμεση συμφωνία–πλαίσιο σε ό,τι αφορά τις διαπραγματεύσεις του Γύρου Ντόχα.

Μετά την αποτυχία της Υπουργικής Συνόδου του Κανκούν (Σεπτέμβριος 2003), η προσπάθεια για την επίτευξη της συμφωνίας αυτής αφορούσε μόνο σε μία μικρή δέσμη θεμάτων, τα οποία αποτελούσαν και τα πλέον δύσκολα θέματα. Η γεωργία βρίσκεται ασφαλώς στον πυρήνα των διαπραγματεύσεων αυτών. Τα υπόλοιπα θέματα της μικρής δέσμης είναι, η πρόσβαση στην αγορά των μη γεωργικών προϊόντων, οι υπηρεσίες και τα λεγόμενα «θέματα Σιγκαπούρης» (από τα οποία «διασώθηκε» μόνο η διευκόλυνση του εμπορίου).

Η γεωργία αποτέλεσε από την πρώτη στιγμή του Γύρου Ντόχα τον διαπραγματευτικό φάκελο με τις περισσότερες δυσκολίες και διαφωνίες, δεδομένης και της σημασίας που έχει για τις αναπτυσσόμενες χώρες. Έτσι και σε αυτό το στάδιο της συμφωνίας–πλαίσιο, η γεωργία αποτέλεσε το κρισιμότερο ζήτημα. Ουσιαστικά, η συμφωνία στη γεωργική διαπραγμάτευση ήταν εκείνη που έδωσε τη δυνατότητα για την επίτευξη της συνολικής συμφωνίας.

Πρέπει να σημειωθεί ότι, η συμφωνία που επιτεύχθηκε δεν είναι τελική, αλλά αποτελεί μόνο ένα ενδιάμεσο στάδιο, αφού επαναφέρει τις διαπραγματεύσεις σε τροχιά.

Η επόμενη Υπουργική Σύνοδος του ΠΟΕ, ορίστηκε για το Δεκέμβριο του 2005 και, λαμβανομένου υπόψη ότι κατά το τρέχον έτος θα γίνουν, αφενός οι Προεδρικές Εκλογές στις ΗΠΑ κι αφετέρου η αλλαγή της σύνθεσης της Ε.Επιτροπής, δεν αναμένεται εντατικοποίηση των εργασιών και συνέχιση των διαπραγματεύσεων πριν τις αρχές του 2005. Η επανέναρξη των διαπραγματεύσεων θα σηματοδοτήσει την προσπάθεια ώστε η συμφωνία–πλαίσιο να «μετατραπεί» σε συγκεκριμένες δεσμεύσεις με αριθμούς και ποσοστά.

Τα κυριότερα σημεία της συμφωνίας, είναι τα εξής:

Γενικά

Η συμφωνία χαρακτηρίζεται από την «αρχή της εναρμόνισης», σύμφωνα με την οποία, η υψηλότερη στήριξη που προκαλεί στρέβλωση του εμπορίου και οι υψηλότεροι δασμοί θα μειωθούν περισσότερο. Όλες οι χώρες, με εξαίρεση τις λιγότερο αναπτυγμένες, θα κληθούν να βελτιώσουν την πρόσβαση στην αγορά τους, ενώ προβλέπεται η κατάργηση των εξαγωγικών επιδοτήσεων, με παράλληλες όμως δεσμεύσεις για όλες τις μορφές εξαγωγικής ενίσχυσης.

Εσωτερική στήριξη

Θα υπάρξουν μειώσεις τόσο στο σύνολο της στήριξης που προκαλεί στρέβλωση του εμπορίου, όσο και σε κάθε τύπο αυτής της στήριξης [κεχριμπαρένιο κουτί, ρήτρα ελαχίστου (de minimis) και μπλε κουτί]. Παράλληλα θα επιβληθεί ανώτατο όριο στη στήριξη που προβλέπεται **κατά προϊόν**. Δίνεται η δυνατότητα αλλαγής των κριτηρίων του μπλε κουτιού. Θα συνεχιστούν οι διαπραγματεύσεις για αναθεώρηση των κριτηρίων του πράσινου κουτιού. Τον πρώτο χρόνο εφαρμογής της συμφωνίας θα υπάρξει «προκαταβολική» μείωση της στήριξης κατά 20%.

Ανταγωνισμός στις εξαγωγές

Προβλέπεται η κατάργηση των εξαγωγικών ενισχύσεων, σε χρονοδιάγραμμα που θα συμφωνηθεί και το οποίο ενδεχόμενα θα είναι διαφορετικό από αυτό των υπολοίπων θεμάτων της συμφωνίας. Γίνονται πιο αυστηρές οι πειθαρχίες σε ότι αφορά τις εξαγωγικές πιστώσεις, τη χορήγηση επισιτιστικής βοήθειας για εμπορικούς σκοπούς και τις κρατικές εταιρείες εξαγωγικού εμπορίου.

Πρόσβαση στην αγορά

Η φόρμουλα μείωσης των δασμών είναι τέτοια, ώστε οι υψηλότεροι δασμοί να μειωθούν με υψηλότερα ποσοστά. Τόσο οι αναπτυσσόμενες όσο και οι αναπτυγμένες χώρες έχουν δικαίωμα αυτό-προσδιορισμού ενός αριθμού ευαίσθητων προϊόντων, για τα οποία οι μειώσεις δασμών θα είναι μικρότερες. Θα πρέπει όμως να αυξήσουν την πρόσβαση στην αγορά τους για αυτά τα προϊόντα μέσω δασμολογικών ποσοστώσεων.

Βαμβάκι

Το θέμα της πρωτοβουλίας των Αφρικανικών χωρών θα εξεταστεί **μέσα** στη γεωργική διαπραγμάτευση. Επίσης, ο τρόπος με τον οποίο έχει γίνει η διατύπωση των προβλεπομένων στην εσωτερική στήριξη, περιορίζει τις πιέσεις να εξεταστούν χωριστά οι επιδοτήσεις του βαμβακιού από αυτές των υπόλοιπων αγροτικών προϊόντων. Αντίθετα, φαίνεται ότι οι ρυθμίσεις για το βαμβάκι θα ενταχθούν τελικά στις ρυθμίσεις για όλα τα υπόλοιπα αγροτικά προϊόντα.

Γεωγραφικές ενδείξεις

Σε ό,τι αφορά την γεωργική διαπραγμάτευση, το θέμα των γεωγραφικών ενδείξεων παραμένει σε εκκρεμότητα καθώς δεν υπήρξε καμία συμφωνία επ' αυτού. Αναμένεται ότι το ίδιο θέμα θα αντιμετωπιστεί στο μέλλον, μαζί με το θέμα των τομεακών πρωτοβουλιών και των φόρων στις εξαγωγές. Συμφωνία δεν υπήρξε ούτε σε ότι αφορά την συμφωνία TRIPs (επέκταση άρθρου 23 ή μητρώο οίνων και οινοπνευματωδών) και το θέμα να παραμένει ανοιχτό.

Σημειώνεται ότι η έγκριση της συμφωνίας από πλευράς ΕΕ, έγινε σε Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων που πραγματοποιήθηκε στη Γενεύη στις 30/07/2004. Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου αυτού υπάρχει και δήλωση του Συμβουλίου και της Ε. Επιτροπής σχετικά με το βαμβάκι.

Κείμενο: *Γιώργος Μέρμηγκας, Γεωργοοικονομολόγος, του Τμήματος Ε.Ε., Διεθνών Σχέσεων & Εμπορ. Πολιτικής.*

Επιμέλεια: *Πάυλος Δ. Πέζαρος, Διευθυντής Αγροτικής Πολιτικής & Τεκμηρίωσης*

Δήλωση του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων της Ε.Ε. για το βαμβάκι στον ΠΟΕ, της 30.07.2004

«Το Συμβούλιο και η Επιτροπή επαναβεβαιώνουν ότι η αναθεώρηση της ΚΑΠ είναι η σημαντική συμβολή της Ευρώπης στην Αναπτυξιακή Ατζέντα της Ντόχα και αποτελεί τα όρια πέρα από τα οποία δεν μπορούν να

αναληφθούν δεσμεύσεις.

Επιπροσθέτως, το Συμβούλιο και η Επιτροπή υπογραμμίζουν τη σημασία του τομέα του βάμβακος για έναν αριθμό αγροτικών περιοχών της Κοινότητας. Σε αυτό το πνεύμα, τονίζουν με ικανοποίηση ότι, στη συμφωνία – πλαίσιο, το βαμβάκι αντιμετωπίζεται μέσα στο πλαίσιο της γεωργικής διαπραγμάτευσης».

Απόφαση του Γενικού Συμβουλίου του ΠΟΕ της 1^{ης} Αυγούστου 2004

http://www.wto.org/english/tratop_e/dda_e/draft_text_gc_dg_31july04_e.htm

http://www.wto.org/english/tratop_e/dda_e/ddadraft_31jul04_e.pdf